

Nr 130.

Av herr **Boman m. fl.**, *angående dyrortsgrupperingen.*

I motionerna I: 150 och II: 32 vid föregående års riksdag framfördes yrkanden om att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning såväl i fråga om orstgrupperingen för skatteavdragen som även dyrortsgrupperingen för löner och pensioner under motivering, att den förskjutning i levnadskostnaderna, som försiggått mellan skilda orter under senare åren, gjort det nuvarande orstgrupperingssystemet allt orättvisare och kommit befolkningen i de lägre orstgrupperna att med allt större skärpa kräva en utjämning av förhållandena.

Här skola icke upprepas de särskilda skäl som åberopades i fjolårets motioner, då dessa finnas tillgängliga och kunna studeras i riksdagstrycket. Det skall endast tillfogas den synpunkten, att desamma i år med ännu större styrka kunna framföras, eftersom de fortsatta och utökade ransonerings- och prisbestämmelserna, i synnerhet då det gäller livsmedel, mer och mer utjämnat prisläget de olika orterna emellan.

Vid behandlingen av motionerna i statsutskottet framhöll emellertid detta i sitt betänkande nr 140, att Kungl. Maj:t i proposition nr 218 till dåvarande riksdag upptagit frågan om undersökning av de lokala olikheterna i levnadskostnaderna under 1941 och å driftsbudgeten under sjunde huvudtiteln begärt dels å tilläggsstat II för budgetåret 1940/41 ett reservationsanslag av 20,000 kronor, dels å riksstaten för budgetåret 1941/42 ett reservationsanslag av 25,000 kronor. Då sålunda en viss utredning förberedades av Kungl. Maj:t, fann utskottet sig icke berett »att i nuvarande läge» tillstyrka bifall till motionerna. Utskottet gjorde dock följande uttalande i avseende på det framförda utredningskravet: »Huruvida och i vad mån en revision av dyrortsgrupperingen skall äga rum, synes utskottet, på sätt departementschefen framhållit, böra bli beroende av resultatet av nämnda undersökning». Riksdagen godkände sedermera utskottets förslag.

I vad mån denna utredning kan leda till sådant resultat att på grund därav en genomgripande revision av beskattnings- och dyrortsgrupperingen kan komma till stånd, är svårt att bedöma. Efter vad som framgår av socialstyrelsens uttalande i denna sak synes styrelsen endast avse en provisorisk justering av nu rådande system för att först sedan förhållandena mera stabiliserats efter krigets slut gå in för en mera omfattande revidering av systemet. Departementschefen intog ingen bestämd ståndpunkt i frågan. Problemet i sin vidare omfattning kommer sålunda att undanskjutas på obestämd

tid och orättvisorna i stort sett kvarstå, varav följer att misstämningen ökar, till föga båtнад för en slutlig, ur skilda synpunkter godtagbar lösning av dyrortsgrupperingsfrågan.

Vi anse det ytterst angeläget, att, om förhållandena icke nu kunna anses motivera en slutgiltig revidering i dyrortsfrågan, det likväl redan nu igångsättes en utredning, som har att i princip undersöka, huru och i vilken omfattning en omläggning av nu gällande system lämpligast skall kunna ske, så att mera rättvisa skipas mellan olika ortsgupper. För en sådan utredning måste det anses att redan hittills vunna erfarenheter ge fullt tillräckligt material, även om sedan vid det slutliga ståndpunktstagandet smärre justeringar få äga rum. Denna utredning bör givetvis omfatta hela ortsgupperingsområdet för såväl skatter som löner och pensioner, däri inbegripet folkpensionerna.

Vi hemställa sålunda,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att Kungl. Maj:t ville låta igångsätta en allsidig utredning i skatte-, löne- och pensionsdyrortsfrågorna, så att rättvisare ortsendelning än nu gällande måtte kunna genomföras fortast möjligt, då normalare förhållanden i fråga om prisläget inträda.

Stockholm den 23 januari 1942.

Rudolf Boman.

Oscar Carlström.

Wald. Svensson.

Carl Björling.

Alf. Nilsson

i Steneberg.
